

skazanym — odwołanie kuratora na jego prośbę może nastąpić dopiero po objęciu dozoru ochronnego przez innego kuratora lub instytucję.

§ 12. Prezes sądu kontroluje działalność kuratorów sądowych oraz udziela im potrzebnych wskazań i pomocy.

§ 13. 1. Wykonywanie obowiązków kuratora jest funkcją społeczną.

2. Kurator otrzymuje na zarządzenie prezesa sądu, przy którym działa, zwrot kosztów poniesionych w związku ze sprawowaniem obowiązków kuratora na zlecenie sądu.

3. Pracownicy, którzy za czas nieobecności w pracy w związku z wykonywaniem obowiązków kuratora sądowego nie zachowują prawa do wynagrodzenia z zakładu pracy, otrzymują ponadto zwrot utraconego za ten czas zarobku, obliczonego jak za okres urlopu wypoczynkowego.

4. Po upływie sześciomiesięcznego okresu sprawowania przez kuratora jego obowiązków zwrot kosztów i utraconego zarobku może być na zarządzenie prezesa sądu wojewódzkiego przyznany w postaci miesięcznego ryczałtu, ustalonego na podstawie średnich poniesionych kosztów i utraconego zarobku z sześciomiesięcznego okresu sprawowania obowiązków kuratora. Ryczałt nie może przewyższyć zasadniczego uposażenia pracownika państwowego w najniższej grupie.

§ 14. Jeżeli kurator sądowy zmuszony jest do załatwienia czynności związanych ze sprawowaniem dozoru ochronnego w godzinach swojej pracy zawodowej, prezes sądu powinien każdorazowo na żądanie kuratora sądowego lub jego pracodawcy wydać zaświadczenie usprawiedliwiające nieobecność kuratora w pracy.

§ 15. Sprawowanie dozoru ochronnego nad skazanym może być powierzona instytucji, w której skazany jest zatrudniony lub na rzecz której zobowiązany został wynagrodzić szkody zrzędzone przestępstwem, organizacji związkowej, kobiecej, młodzieżowej lub innej, w której działalności skazany uczestniczy albo dla której opieka nad osobami zwolnionymi z zakładów karnych stanowi jej działalność statutową, instytucji sprawującej opiekę społeczną lub innej zasługującej na zaufanie instytucji.

§ 16. 1. Kierownictwo instytucji (§ 15) wyznacza niezwłocznie przedstawiciela mającego obowiązek pozostawania w stałym kontakcie z sądem, w którego okręgu instytucja sprawuje dozór ochronny, oraz z prezesem tego sądu. Na przedstawiciela instytucji może być wyznaczona tylko osoba odpowiadająca wymaganiom określonym w § 3. Organizacja młodzieżowa może na swego przedstawiciela wyznaczyć również osobę nie mającą lat 30, która jednak ukończyła co najmniej lat 25, z zastrzeżeniem, że w tym przypadku nie może być ona młodsza od skazanego podlegającego dozorowi ochronnemu. W razie zaistnienia okoliczności określonych w § 11 instytucja niezwłocznie wyznacza innego przedstawiciela.

2. Wyznaczenie przez instytucję przedstawiciela, o którym mowa w ust. 1, stwierdza się dokumentem podpisanym

przez kierownika bądź statutowego przedstawiciela instytucji oraz przez przedstawiciela, o którym mowa w ust. 1. Dokument zawiera poręczenie instytucji, że dołoży ona wszelkich starań, by skazany stosował się do zasad współżycia społecznego, a zwłaszcza nie wkroczył ponownie na drogę przestępstwa. Dokument załącza się do akt sprawy, a odpis pozostawia instytucji.

§ 17. 1. W razie nieuzasadnionego uchylania się przez instytucję od wykonania nałożonego na nią obowiązku dozoru ochronnego albo w razie wykonywania go w sposób niewłaściwy — sąd, w którego okręgu instytucja sprawuje dozór ochronny, zawiadamia o tym jej władzę nadrzędną.

2. Jeżeli instytucja zobowiązana do sprawowania dozoru ochronnego nad skazanym nie może spełniać tej funkcji, sąd powierza dozór ochronny innej instytucji lub kuratorowi sądowemu.

§ 18. Do zakresu uprawnień i obowiązków sądu oraz prezesa sądu w sprawach związanych z powierzeniem instytucjom dozoru ochronnego nad skazanymi, jak również do zakresu uprawnień i obowiązków instytucji i ich przedstawicieli sprawujących dozór ochronny stosuje się odpowiednio przepisy §§ 2, 5—10 i § 12.

§ 19. 1. Sąd, który wydał wyrok w pierwszej instancji, przesyła odpis sentencji prawomocnego wyroku, ustalającego obowiązek wynagrodzenia w całości lub w części przez skazanego szkód zrzędzonych przestępstwem, kierownictwu określonej w wyroku pokrzywdzonej instytucji albo określonej w wyroku pokrzywdzonej osobie. Do przesłanego odpisu dołącza się pisemne polecenie niezwłocznego zawiadomienia tego sądu oraz właściwego prokuratora na wypadek uchylania się skazanego od wykonania obowiązku wynagrodzenia szkód zrzędzonych przestępstwem.

2. Instytucja lub osoba, o której mowa w ust. 1, obowiązana jest zawiadomienie o uchylaniu się skazanego od wykonania obowiązku wynagrodzenia szkody przesać nie później niż w ciągu 7 dni po upływie terminu do wynagrodzenia w całości lub w części szkód zrzędzonych przestępstwem. W przypadku likwidacji danej instytucji — obowiązek zawiadomienia ciąży na organach przejmujących sprawę likwidowanej instytucji lub na jej władzach nadrzędnych. Przepis § 9 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. W toku sprawowania kontroli wykonania wyroku sąd, jak również prezes sądu, może żądać udzielenia potrzebnych w tej mierze informacji bezpośrednio od pokrzywdzonych przestępstwem osób lub instytucji albo za pośrednictwem władz nadrzędnych tych instytucji.

§ 20. Wysokość ryczałtów, wzory legitymacji kuratora sądowego oraz dokumentu, o którym mowa w § 16 ust. 2, ustala odrębne przepisy.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: M. Rybicki

174

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 7 lipca 1961 r.

w sprawie nadzoru nad osobami warunkowo zwolnionymi oraz udzielania poręczeń za te osoby.

Na podstawie art. 4 § 5 ustawy z dnia 29 maja 1957 r. o warunkowym zwolnieniu osób odbywających karę pozbawienia wolności (Dz. U. z 1957 r. Nr 31, poz. 134 i z 1960 r. Nr 11, poz. 69) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przy każdym sądzie wojewódzkim powołuje się, jako społeczny organ pomocniczy sądu, kuratorów sądowych dla nadzoru nad warunkowo zwolnionymi.

§ 2. 1. Kuratorów sądowych powołuje i odwołuje oraz zawieszają w czynnościach prezes sądu wojewódzkiego.

2. Kuratora wpisuje się na listę kuratorów sądowych działających przy danym sądzie.

§ 3. Do sprawowania obowiązków kuratora sądowego może być powołana na jej prośbę lub za uprzednio wyrażoną zgodą osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- 2) nie była karana sędownie,
- 3) posiada stałe miejsce zamieszkania,
- 4) ukończyła lat 30,
- 5) zasługuje na zaufanie i daje pełną rękojmię należytego wypełniania nałożonych na nią obowiązków.

§ 4. 1. Kurator, przed wpisaniem go na listę kuratorów sądowych, składa przed prezesem sądu wojewódzkiego następujące przyrzeczenie: „Przyrzekam uroczyście, że powierzone mi obowiązki kuratora sądowego wykonam z całą sumiennością, mając zawsze na względzie dobro Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i osoby podlegającej mojemu nadzorowi”.

2. Z odebranego przyrzeczenia sporządza się protokół, który podpisują odbierający i składający przyrzeczenie.

3. Po odebraniu przyrzeczenia i wpisaniu na listę kuratorów sądowych prezes sądu wojewódzkiego wydaje kuratorowi sądowemu legitymację.

§ 5. 1. Nadzór nad warunkowo zwolnionym powierza kuratorowi sąd wojewódzki, w którego okręgu warunkowo zwolniony zamieszkuje. Kuratora wyznacza się z listy kuratorów sądowych działających przy tym sądzie.

2. O powierzeniu kuratorowi sądowemu nadzoru nad warunkowo zwolnionym oraz o odwołaniu nadzoru sąd zawiadamia komendę powiatową Milicji Obywatelskiej, w której okręgu warunkowo zwolniony zamieszkuje.

§ 6. Kurator sądowy obowiązany jest poczynić wszelkie starania, by oddany mu pod nadzór stosował się do zasad współżycia społecznego, a zwłaszcza by nie wkroczył ponownie na drogę przestępstwa. W szczególności kurator sądowy powinien baczyć, by warunkowo zwolniony sumiennie wypełniał nałożone nań przez sąd obowiązki. Kurator powinien ponadto w miarę możliwości udzielać warunkowo zwolnionemu rad i pomocy w jego trudnościach życiowych, a przede wszystkim w uzyskaniu pracy, oraz w razie potrzeby ostrzegać go przed skutkami niewypełniania nałożonych przez sąd obowiązków.

§ 7. 1. Kurator sądowy, obejmując powierzone mu obowiązki, powinien:

- 1) zaznajomić się z postanowieniem sądu, który orzekł o warunkowym zwolnieniu i oddaniu pod nadzór, oraz z wyrokiem skazującym, jak również w miarę możliwości z aktami sprawy;
- 2) nawiązać osobisty kontakt z podlegającym jego nadzorowi, w miarę potrzeby nawiązać kontakt z jego bliskimi, z instytucjami i organizacjami, w których oddany pod nadzór pracuje lub w których działalności uczestniczy.

2. Warunkowo zwolniony, będący pod nadzorem, jest obowiązany stawić się na każde wezwanie sądu lub kuratora, ułatwiać kuratorowi przeprowadzanie odpowiedniej kontroli oraz udzielać mu wszelkich informacji i wyjaśnień w granicach koniecznych dla prawidłowego wykonywania przez kuratora sądowego powierzonego mu nadzoru.

§ 8. Kurator sądowy ma obowiązek:

- 1) składania sądowni, przy którym działa, kwartalnych sprawozdań z przebiegu wykonywanych czynności kuratora, jak również informacji o postępowaniu warunkowo zwolnionego, będącego pod nadzorem;
- 2) brania udziału w kwartalnych zebraniach kuratorów sądowych, poświęconych analizie metod i wyników ich działalności oraz zapoznawaniu kuratorów z niezbędnymi w ich działalności przepisami prawa;
- 3) stawiania się na każde wezwanie sądu, jak również prezesa tego sądu wojewódzkiego, przy którym działa.

§ 9. Jeżeli oddany pod nadzór narusza zasady współżycia społecznego lub nie wykonuje nałożonych nań przez sąd obowiązków, kurator sądowy składa niezwłocznie do sądu,

który udzielił warunkowego zwolnienia, wnioski wraz z uzasadnieniem o odwołanie zwolnienia, przesyłając odpis tego wniosku sądowni, przy którym działa.

§ 10. 1. Milicja Obywatelska, jak również inne organy władzy i administracji państwowej, opiekunowie społeczni, instytucje oraz organizacje społeczne powinny udzielać kuratorowi sądowemu koniecznej pomocy oraz wszelkich informacji niezbędnych dla prawidłowego wykonywania nadzoru.

2. Kurator sądowy jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności, o których powziął wiadomość w związku z wykonywaniem swych obowiązków.

§ 11. 1. Prezes sądu wojewódzkiego zawiesza w czynnościach kuratora sądowego, przeciwko któremu toczy się postępowanie karne z oskarżenia publicznego.

2. Prezes sądu wojewódzkiego odwołuje kuratora sądowego:

- 1) jeżeli kurator sądowy nie spełnia lub nie jest w stanie spełniać należycie swych obowiązków,
- 2) jeżeli został ukarany sędownie,
- 3) jeżeli utracił obywatelstwo polskie albo nie korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- 4) jeżeli wymagają tego względy organizacyjne,
- 5) na skutek prośby o zwolnienie od pełnienia obowiązków kuratora sądowego.

3. Odwołanie powoduje skreślenie z listy kuratorów sądowych. Jeżeli kurator sądowy sprawuje nadzór nad warunkowo zwolnionym — odwołanie kuratora na jego prośbę może nastąpić dopiero po objęciu nadzoru przez innego kuratora lub instytucję.

§ 12. Prezes sądu wojewódzkiego kontroluje działalność kuratorów sądowych oraz udziela im potrzebnych wskazań i pomocy.

§ 13. 1. Wykonywanie obowiązków kuratora jest funkcją społeczną.

2. Kurator otrzymuje na zarządzenie prezesa sądu wojewódzkiego, przy którym działa, zwrot kosztów poniesionych w związku ze sprawowaniem obowiązków kuratora na zlecenie sądu.

3. Pracownicy, którzy za czas nieobecności w pracy w związku z wykonywaniem obowiązków kuratora sądowego nie zachowują prawa do wynagrodzenia z zakładu pracy, otrzymują ponadto zwrot utraconego za ten czas zarobku, obliczonego jak za okres urlopu wypoczynkowego.

4. Po upływie sześciomiesięcznego okresu sprawowania przez kuratora jego obowiązków, zwrot kosztów i utraconego zarobku może być na zarządzenie prezesa sądu wojewódzkiego przyznany w postaci miesięcznego ryczałtu, ustalonego na podstawie średnich poniesionych kosztów i utraconego zarobku z sześciomiesięcznego okresu sprawowania obowiązków kuratora. Ryczałt nie może przewyższyć zasadniczego uposażenia pracownika państwowego w najniższej grupie.

§ 14. Jeżeli kurator sądowy zmuszony jest do załatwienia czynności związanych ze sprawowaniem nadzoru w godzinach swojej pracy zawodowej, prezes sądu wojewódzkiego powinien każdorazowo na żądanie kuratora sądowego lub jego pracodawcy wydać zaświadczenie usprawiedliwiające nieobecność kuratora w pracy.

§ 15. Sprawowanie nadzoru nad warunkowo zwolnionym może być powierzone instytucji, w której warunkowo zwolniony ma być zatrudniony, organizacji związkowej, kobiecej, młodzieżowej lub innej, w której działalności ma on uczestniczyć albo dla której opieka nad osobami zwolnionymi z zakładów karnych stanowi jej działalność statutową, instytucji sprawującej opiekę społeczną lub innej zasługującej na zaufanie instytucji.

§ 16. 1. Kierownictwo instytucji (§ 15) wyznacza niezwłocznie przedstawiciela mającego obowiązek pozostawania w stałym kontakcie z sądem wojewódzkim, w którego okrę-

gu instytucja sprawuje nadzór, oraz z prezesem tego sądu. Na przedstawiciela instytucji może być wyznaczona tylko osoba odpowiadająca wymaganiom określonym w § 3. Organizacja młodzieżowa może na swego przedstawiciela wyznaczyć również osobę nie mającą lat 30, która jednak ukończyła co najmniej lat 25, z zastrzeżeniem, że w tym przypadku nie może być ona młodsza od osoby podlegającej nadzorowi. W razie zaistnienia okoliczności określonych w § 11 instytucja niezwłocznie wyznacza innego przedstawiciela.

2. Wyznaczenie przez instytucję przedstawiciela o którym mowa w ust. 1, stwierdza się dokumentem podpisanym przez kierownika bądź statutowego przedstawiciela instytucji oraz przez przedstawiciela, o którym mowa w ust. 1; dokument załącza się do akt sprawy, a odpis pozostawia instytucji.

§ 17. 1. W razie nieuzasadnionego uchylania się przez instytucję od wykonywania nałożonego na nią obowiązku nadzoru nad warunkowo zwolnionym albo w razie wykonywania go w sposób niewłaściwy — sąd wojewódzki, w którego okręgu instytucja sprawuje nadzór, zawiadamia o tym jej władze nadrzędne.

2. Jeżeli instytucja zobowiązana do nadzoru nie może spełniać tej funkcji, sąd powierza nadzór innej instytucji lub kuratorowi sądowemu.

§ 18. 1. Jeżeli sąd uzależnia warunkowo zwolnienie skazanego od udzielenia poręczenia, o którym mowa w art. 4 § 1 ustawy z dnia 29 maja 1957 r. o warunkowym zwolnieniu osób odbywających karę pozbawienia wolności (Dz. U. z 1957 r. Nr 31, poz. 134 i z 1960 r. Nr 11, poz. 69), zawiadamia o tym wnioskodawcę, a w każdym razie skazanego lub jego obrońcę.

2. Sąd może uwzględnić oświadczenie o gotowości udzielenia poręczenia złożone sądowi w związku z wnioskiem o warunkowe zwolnienie. O przyjęciu poręczenia, jak również o odmowie jego przyjęcia zawiadamia się wnioskodawcę; odmowa nie wymaga uzasadnienia.

§ 19. Poręczenie może być przyjęte od instytucji lub organizacji społecznej wymienionej w § 15. Poręczenia dokonują się przez podpisanie przez poręczyciela odpowiedniego zobowiązania; przepis § 16 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 20. 1. Poręczenie trwa do czasu zakończenia okresu próby, chyba że sąd zwolni poręczyciela od poręczenia przed upływem tego okresu.

2. Poręczyciel obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić sąd, który przyjął poręczenie, o każdej zmianie okoliczności, w związku z którymi poręczenie było przyjęte.

§ 21. Do zakresu uprawnień i obowiązków sądu oraz prezesa sądu w sprawach związanych z powierzaniem nadzoru nad warunkowo zwolnionymi oraz przyjmowaniem poręczeń, jak również do zakresu uprawnień i obowiązków instytucji i organizacji społecznych i ich przedstawicieli sprawujących nadzór oraz udzielających poręczeń stosuje się odpowiednio przepisy §§ 5—10 i § 12.

§ 22. Wysokość ryczałtów, wzory legitymacji kuratora sądowego, dokumentu, o którym mowa w § 16 ust. 2, oraz poręczeń ustala odrębne przepisy.

§ 23. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 stycznia 1958 r. w sprawie nadzoru nad osobami warunkowo zwolnionymi (Dz. U. Nr 10, poz. 35).

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *M. Rybicki*

175

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 7 lipca 1961 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 27 listopada 1951 r. w sprawie udzielania zezwoleń na publiczny transport drogowy.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 1951 r. Nr 4, poz. 26, z 1953 r. Nr 43, poz. 210 i z 1958 r. Nr 1, poz. 1) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 27 listopada 1951 r. w sprawie udzielania zezwoleń na publiczny transport drogowy (Dz. U. z 1951 r. Nr 64, poz. 442, z 1958 r. Nr 25, poz. 109 i z 1960 r. Nr 14, poz. 83) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3 ust. 1 pkt 2:

- a) po lit. c) dodaje się nową lit. d) w brzmieniu:
„d) samochodami osobowymi wynajmowanymi”;
- b) dotychczasowe lit. d) i e) otrzymują kolejną numerację lit. e) i f);

2) w § 5 ust. 1 dodaje się nowy pkt 3 w brzmieniu:

„3) na podstawie zezwolenia udzielonego przez właściwy do spraw komunikacji organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) spółdzielni pracy transportowo-warsztatowej lub spółdzielczej organizacji turystycznej w ramach ich statutowej działalności przewozy turystyczno-wycieczkowe autobusami i samochodami wynajmowanymi mogą być wykonywane z obszaru określonego zezwoleniem na obszar całego kraju”;

3) w § 12 pkt 2 lit. a) wyrazy „spółdzielni pracy transportowej” zastępuje się wyrazami „organizacji spółdzielczych”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: *J. Popielas*

Redakcja: Urząd Rady Ministrów — Biuro Prawne, Warszawa, al. Ujazdowskie 1/3.

Administracja: Administracja Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 50.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka”. Warszawa, ul. Tamka 3.